

**Intervenció de Joaquim Gay de Montellà davant
l'Assemblea General de Foment del Treball**

14 de desembre de 2015

ASSEMBLEA GENERAL

Barcelona, 14 de desembre de 2015

Més enllà de la crisi

Amigues i amics
Benvolguts tots,

A falta de pocs dies per acabar **aquest any 2015 podem dir que**, des del punt de vista de l'evolució de l'activitat econòmica i empresarial, **ha estat un bon exercici**: els principals indicadors econòmics han superat els pronòstics més optimistes: el PIB a Catalunya ha crescut el **3,6%**; la taxa d'atur es situa al 17,5% -fa un any era el 19,10-, la inversió estrangera s'ha multiplicat per quatre el primer semestre i tots els sectors d'activitat van créixer l'últim trimestre d'aquest any. Les exportacions continuen creixent a bon ritme i la internacionalització de les nostres empreses, afortunadament, és un fet que ha vingut per quedar-se. Si continuem apostant per l'esforç exportador dels darrers anys i el país disposa d'un govern que no defalleixi en l'afany reformista, el 2016 continuarem creixent i, a Catalunya, segons les nostres previsions, haurem aconseguit d'aquí un any que l'atur baixi del 15%.

EL risc de recessió s'ha allunyat i l'economia tira, però encara persisteixen importants desequilibris, com l'atur i el deute, les amenaces per al creixement de les economies emergents i, sobre tot, una continuada inestabilitat política i institucional a Catalunya, Espanya i Europa. Així doncs, és cert que l'economia es recupera a Catalunya i Espanya gràcies a una agenda reformista executada amb fermesa i assumida amb el sacrifici d'empreses, famílies i treballadors. Però aquests últims deu anys han canviat el món i les conseqüències de la recessió més important que tots nosaltres hem viscut mai, no s'han resolt. Toca ara treballar per gestionar les crisis de la crisi.

I quines són aquestes crisis? Doncs, des del meu punt vista, i procurant sempre una visió empresarial que és la que ens pertoca fer des del Foment, tenim tres qüestions que mereixen la nostra atenció:

1.- Al temps que la crisi econòmica ha tancat centenars d'empreses i destruït milers de llocs de treball, la tecnologia ha transformat l'activitat econòmica i el món empresarial. **Només les empreses i els treballadors competents en un entorn digital tenen capacitat de generar valor i projectes empresarials de futur.** D'alguna manera, cal donar respostes i suport a aquells que han quedat fora durant la crisi amb programes de formació adaptats absolutament a les necessitats del mercat de treball de la nova economia.

2.- La innovació i la internacionalització com a factors de creixement necessiten empreses fortes. **Les pimes han de créixer i superar els obstacles fiscals i d'accés al finançament** per sortir del bucle de la dimensió, que és un fre per innovar, exportar i competir als mercats globals.

3.- El descrèdit del món institucional, tant en l'àmbit polític com empresarial, és possiblement una de les conseqüències més directes de la crisi. Un descrèdit i una desafecció que, merescuda o no, tenim la responsabilitat de corregir. Foment té un paper fonamental, protagonista i generós del que ha de ser l'inici d'una nova etapa del sistema institucional empresarial: avançar cap a la eficiència per complir amb excel·lència el nostre paper d'agent social.

Innovació, internacionalització i formació ha estat el programa de prioritats amb què Foment ha treballat durant aquest any 2015. Avui no donem per tancat aquest programa. Ben al contrari: Tot just ha començat. Els reptes són de llarg recorregut si volem de debò fer de Catalunya el principal i més atractiu territori del Sud d'Europa per invertir, per impulsar l'activitat econòmica i empresarial, per obrir noves oportunitats als joves i, en general, per al progrés i el benestar de les famílies. Sí, ho torno a dir. **Generar riquesa i ocupació.** Aquesta és la responsabilitat social que tenim com empresaris.

L'eix institucional, l'eix digital i l'eix col·laboratiu

Segons aquest diagnòstic de *les crisis de la crisi*, ens trobem al Foment que a més d'insistir en el programa tècnic que resulta del triple repte de la innovació-internacionalització-formació, que ara en direm **Eix digital**, hem de prioritzar també altres actuacions que reclamen bona part de la nostra atenció:

La primera: crear i generar un **entorn 'col·laboratiu'** per donar resposta a la necessitat de les pimes per fer-se més grans superant els obstacles fiscals i de finançament que les ofeguen. Si les pimes volen assolir l'eix digital cal que tinguin més volum. La dimensió no és una anècdota.

Em permetreu, en aquest punt, vindicar el paper que representa Foment com a organització amb estructura confederal que inclou, no només a les organitzacions territorials i sectorials, sinó també les grans empreses de Catalunya i, també d'Espanya, entre les qual es troben algunes de les més internacionalitzades i innovadores del món. Algú pot pensar de debò que el teixit empresarial de pimes de Catalunya pot viure d'esquenes a les empreses més grans de qui són –en molts casos– proveïdores i clients? Algú pot pensar de debò que els interessos de les pimes són impossibles i contradictoris amb els de les gran empreses? De veritat algú ho pensa seriosament? Nosaltres no ho pensem. Però és que a Europa tampoc. Si bé és cert que pimes i grans empreses tenen interessos diferents, de la mateixa manera que grans empreses i fins i tot dels mateixos sectors, entre elles, tenen interessos també diferents.

Entenc que aquests apunts són innecessaris per evidents i que, de fet, bona part de les qüestions que cal resoldre a l'àmbit de les petites i mitjanes empreses s'han de treballar en un entorn col·laboratiu i de compromís. Al Foment ja ho estem fent: d'una banda a bona part de les sessions, jornades, fòrums en què es promou no només el *networking* professional, el coneixement i el debat, sinó que també es generen propostes de negociació amb l'administració. Són espais compartits entre directius d'empreses grans i pimes on tenen l'oportunitat de generar oportunitats de negoci, explorar millores tècniques o analitzar fórmules de col·laboració. També poden introduir propostes de caràcter legislatiu que seran objecte de negociació amb l'administració i els reguladors. D'una altra, Fepime dóna veu pròpia a les pimes i les representa a les més altes instàncies europees amb totes les garanties d'independència respecte de les grans empreses.

Sempre ha estat la tradició i la voluntat de Foment d'estendre la mà i d'impulsar tots els acords que siguin beneficiosos per a tot el teixit empresarial de Catalunya i, per tant, també per al nostre model de societat. Des del paper de lideratge de la representació empresarial, Foment és un actor social dinàmic, ferm, compromès i generós. Foment és la casa dels empresaris i empreses de Catalunya i, com a tal, és una casa oberta a tothom.

Per tant, la meua voluntat continua sent treballar des del Foment per generar les aliances i la xarxa que afavoreixi un millor finançament empresarial, especialment de les pimes, i fer servir la nostra posició com a interlocutors dels governs de l'Estat i de la Generalitat per millorar la normativa fiscal i tributària, per exemple.

Aquest és l'eix col·laboratiu en què creiem que hem de treballar per assolir un dels objectius principals: posar les millors condicions perquè les pimes puguin guanyar dimensió.

Reconeixement i credibilitat

Pel que fa l'**activitat institucional** que tenim els agents socials, en la qual el reconeixement i la credibilitat social són elements indispensables i necessaris, no hi ha dubte que **més que mai és necessària la renovació**. Com dèiem abans, més enllà de la crisi ha emergit un nou context social, polític, econòmic, cultural on han canviat els models de negoci i creació de valor, les relacions laborals i d'organització del treball, amb les xarxes socials i nous canals de comunicació amb un rol protagonista que qüestionen les tradicionals institucions polítiques (els partits) i també empresarials. És així. És igual que ens agradi o no. Només tenim un camí: **treballar més per la renovació**. I això només ho podem fer des de la solvència econòmica i la independència de qualsevol servitud política.

En tot cas, em permetreu també ara donar valor –en aquest discurs que parla més del futur que del passat- a tot allò que podem defensar que ja hem fet al Foment i que, en tot cas, és exemplar per singular i únic en el nostre entorn institucional. Quan es parla de la modernització de les patronals, vull recordar que a Catalunya només Foment ha introduït elements bàsics de transparència –auditoria externa-, bon govern –codi ètic- i limitació de mandats als presidents –per a 8 anys-. Només Foment ho ha fet. Això vol dir que hem de ser autocomplaents i fugir de l'autocrítica? En absolut, però ho hem fet. Tenim una organització que practica l'austeritat. Amb un equip professional molt ajustat –una plantilla d'una trentena de persones- que impulsa projectes pioners de debat i coneixement que s'autofinancien. Dóna suport a noves organitzacions amb la voluntat que puguin créixer per afavorir als seus sectors –pimes fonamentalment-, i per últim, ha mantingut la coherència i la independència en una de les etapes de la història de Catalunya més intenses. Sempre amb la voluntat de tendir ponts, Foment ha defensat el diàleg, la negociació i el Pacte, el Dret a Decidir –dins la legalitat-, el Pacte Fiscal, el pacte institucional (reconeixement de la realitat nacional de Catalunya, i competències plenes en cultura i representació exterior). No hem fet discursos per espantar ni les empreses ni les inversions de Catalunya, però tampoc per tenir el favor del Govern.

Aquest 2015, des del Foment hem continuat complint amb el nostre compromís d'abanderar la negociació col·lectiva per fixar el millor escenari per a l'activitat empresarial. Fa poques setmanes hem tancat i rubricat el nou Acord Interprofessional de Catalunya, vigent per al període 2015-2017, que redunda en el compromís tant de la part empresarial com de la sindical en la flexibilitat negociada per adaptar les corporacions a les diferents situacions econòmiques. Creieu-me, ha estat de nou un avenç que donarà resultats molt positius.

D'altra banda, també fa pocs dies vam celebrar aquí a Foment un *Meeting Industrial*: una jornada sencera de taules de treball i ponències al voltant de temes cabdals en el fet industrial modern com són l'energia, la internacionalització i la innovació, les relacions laborals i els recursos materials. Moltes veus expertes van aplegar-se a Foment i van aportar reflexions de molt de valor, que ara tot just estem processant i que mirarem de posar a l'abast de tots vosaltres en breu.

En definitiva, és bo recordar totes aquestes fites, en aquesta reunió de l'Assemblea abans d'acabar aquest exercici i en què fem un balanç de l'any. És bo que ens recordem tots plegats que hem fet una tasca que ha estat positiva i que ha respost als objectius constants que com a representants dels empresaris ens obliguen. Crec que ens hem de felicitar pel bon funcionament del Foment, pel lideratge del seu principal òrgan sobirà que és aquesta Assemblea, i per la fermesa i la cohesió dels seus òrgans de Govern, la Junta Directiva i el Comitè Executiu, on hem mantingut sessions de debat i diàleg riques i profitoses i on, un cop més, hem aconseguit acords de gran consens que ens reforcen.

Com bé sabeu, també, aquest 2015 que ara acaba hem continuat amb el nostre compromís de reivindicar el valor i la petja social de grans empresaris catalans a través de la col·lecció de biografies que vam impulsar juntament amb la Societat d'Estudis Econòmics i amb RBA Editores. Fins ara, tenim publicades les biografies ben valuoses de Pere Duran Farell, Carles Ferrer Salat i Joan Corominas. Al llarg dels propers mesos és previst que es puguin publicar les de Salvador Millet i Bel i la de Leopoldo Rodés.

D'altra banda, com recordem moltes vegades, el nostre Foment del Treball és el resultat d'una història més que centenària i rica, que ens atorga tradició i autoritat i alhora ens llega una capital de coneixement i d'experiència acumulat inesborrable. Precisament, davant del de la posada en crisi de tota l'estructura institucional del nostre país, també les institucions de representació empresarial- és bo també que reivindicuem tot allò de positiu i fèrtil que tenim. Si, per una banda, ens hem de renovar i esporgar tot allò que avui ens és sobrer i nociu, d'altra banda és important reivindicar tot allò útil i imprescindible que tenim per oferir. És per això, que és important recordar tota la trajectòria històrica del Foment i saber d'on venim i tot el llegat del qual som hereus i que se suma a la solidesa i l'autoritat que avui ostenta el Foment. En aquest sentit, a la primavera d'aquest proper 2016 veurem publicada la història del Foment del Treball Nacional, seguint els treballs que va iniciar el Manolo Milián i que ha culminat el Francesc Cabana. Serà una bona oportunitat per recordar que el Foment és una institució de representació empresarial de llarg recorregut i que no està subjecta a deficiències circumstancials.

Tenim, en definitiva, un 2016 per endavant ple de feina per fer i d'objectius per complir en favor de les empreses i els empresaris de Catalunya. No ens hem de distreure amb res que no sigui això.

Moltes gràcies a tots per la vostra confiança i el suport necessari que ens doneu per afrontar els propers mesos.

Us desitjo molt bones festes de Nadal